

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 100. szám
1991. április 30., kedd

ALAPÍTVÁ : 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 185 forint
Ára: 7,40 forint

Város-pulzus

Csillaghullás – Fráter Loránd az orvosgyetem rektora – Európai menedzser stíl
Pontpontosítás – Gyulai anix – Piaristák „székfoglalója”

Tegnap, magyar idő szerint negyed tizenkettőkor nagy erejű földrengés rázta meg a Szovjetunió és Törökország kaukázusi területeit. A Svéd Szeizmológiai Intézet a Richter-skála szerinti 7,2 erősséget mért; a rengések az Egyesült Államoktól Svédországig érzékelhetőek voltak. Károkról, illetve sérülésekről egyelőre nem érkezett jelentés.

Az MTI moszkvai tudósítása szerint a Szovjetunió nevében Vitalij Csurkin külügyi szóvivő üdvözölte az iraki-kurd tárgyalásokon elért eredményeket. Csurkin reményét fejezte ki, hogy ezzel sikerül majd megoldani a kurd menekültek problémáját is.

Vaclav Havel csehszlovák elnök tegnap elfogadhatatlannak minősítette, hogy a Szovjetunióval megkötendő barátsági szerződésben olyan záradék szerepeljen, amely megakadályozná országának egy nyugati szövetséghez való csatlakozását. Mint ismeretes, hasonló problémák állnak a magyar-szovjet szerződés kidolgozásának útjában is.

Több napos svájci látogatásra tegnap Bernbe érkezett Göncz Árpád köztársasági elnök. Göncz Árpádot fogadja Flavio Cotti, Svájc ezévi soros államelnöke is.

Az MTI értesülése szerint Antall József miniszterelnök a Fidesz kezdeményezésére keddre összehívta a hatpárti egyeztető tárgyalást. Az első ülés témája a tárgyalássorozat ügrendje és témaköre lesz; a hat parlamenti pártot három-három tagú küldöttségek képviselik majd.

Újabb viharos ülés zajlott le a Független Kisgazdapárt házatáján, ezúttal a parlamenti frakció, és az országos elnökség ülésén. Omlórná Miklós szóvivő kijelentette, hogy pártja nem engedheti meg magának, hogy a mandátumvizsgáló bizottság és a terem ellenőrzése nélkül döntsenek bizonyos kérdésekben. A szóvivő szerint a kisgazda botrányok az egész ország hírnevét veszélyeztetik.

Ismét EGK-tárgyalások

Hétfőn reggel az Európai Közösség Bizottságának épületében megkezdődött az Európai Közösség és Magyarország közötti tárgyalások negyedik fordulóját a két fél közötti társulási szerződés megkötéséről. A magyar küldöttséget Juhász Endre, a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumának főosztályvezetője, a közösség bizottságának delegációját Pablo Benavides igazgató vezeti.

A közösség miniszteri tanácsa április 15-i luxemburgi ülésén több tekintetben módosította a közösség ajánlatát, így lehetővé tette annak megemléstését a bevezető preambulumban, hogy a végcél a csatlakozás, azzal a meg-

jegyzéssel azonban, hogy ez nem automatikus. A miniszteri tanács a szabadkereskedelemtől folytatott tárgyalások keretében az eredeti közösségi ajánlatnál jobb piacrajutási feltételek lehetőségére is utalt olyan területeken, mint a mezőgazdaság, az acélipari termékek és a textilipar. Az erre vonatkozó változtatást ugyanúgy a bizottság fogalmazza meg konkrétan, mint a csatlakozásra vonatkozó elvi részt. A tárgyalások jelenlegi fordulója tehát lehetővé teszi a közösségi pozíció változásának felmérését.

A megbeszélések végén, ma a bizottság rövid közleményt ad ki, ettől eltekintve a tárgyalások zárt ajtók mögött folynak.

Módosító viták

Mindszenty bíborosra emlékeztet az Országgyűlés tegnapi plenáris ülésén Lukáts Miklós (KDNP) abból az alkalomból, hogy szombaton Esztergomban örök nyugalomra helyezik a hercegprímás földi maradványait. A napirend előtti felszólalásokat követően a plénum új törvénytervezetek napirendre tűzéséről döntött. Eszerint sürgősséggel tárgyalják a kormány által benyújtott, a szerencséséjétek szervezéséről szóló törvényjavaslatot, illetve a számvitelről szóló, korábban benyújtott törvényjavaslatot. A Polgári törvénykönyv módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitájának elején dr. Salamon László, az alkotmányügyi bizottság elnöke elfogadásra javasolta a törvénytervezetet.

Szigethy István (SZDSZ) szerint a gazdasági liberalizálódás akadályozhatja a törvényjavaslat indokolatlanul széles körben kívánja meghúzni most is a kizárólagos állami tulajdon kereteit. Az FKGP képviselője, Szabó János indítványozta az állam javára való marasztalás intézményének a jogrendből való kiiktatását. Ezt követően a közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslat, valamint az 1991-es költségvetés módosítását szabályozó törvényjavaslat együttes általános vitáját folytatta a T. Ház. Az általános vitában mindössze egyetlen képviselő, Kóródi Mária (SZDSZ) kért szót. A plénum a részletes vitát ma folytatja le a kérdésről.

A kormányfő Izraelbe látogat

Antall József május 13. és 15. között hivatalos látogatást tesz Izraelben Jichak Samir miniszterelnök meghívására – jelentette be hétfőn a Külügyminisztérium szóvivője szokásos hétfőndíto sajtókonferenciáján.

Herman János szóvivő a bejelentés kapcsán közölte azt is, hogy a látogatás előkészítésére április 23. és 26. között Magyarországon tárgyalt az izraeli külügyminisztérium főigazgatója. A megbeszélések során mind a magyar mind az izraeli fél hangsúlyozta: kiemelt jelentőséget tulajdonít a látogatásnak, mivel Antall József személyében első alkalommal utazik magyar kormányfő Izrael államba.

A miniszterelnöki látogatás alkalmával várhatóan több fontos megállapodást is aláírnak. A dokumentumok sorába tartozik a kettős adóztatást kizáró egyezmény és a műszaki-tudományos együttműködési. Izraeli részről jelezték azt is, hogy a közeljövőben várható a már aláírt kereskedelmi megállapodás ratifikálása. A magyar remények szerint felállítandó vegyesbizottság jelentősen hozzájárulhat a kétoldalú kereskedelmi forgalom fellendítéséhez. Mint ismeretes, tavaly a kereskedelmi forgalom értéke 50 millió dollárt tett ki, amiből 29 millió dollár volt a magyar export.

Csurkin másként látja

A szovjet külügyminisztérium szóvivője hétfőn hasznos munkalátogatásnak nevezte Julij Kvicinszkij külügyminiszter helyettes hétfői budapesti tárgyalásait. Vitalij Csurkin nem értett egyet azzal az értékeléssel, amely szerint a magyar-szovjet alapszerződésről folytatott megbeszélések semmiféle eredményt nem hoztak.

A díjmelekedéseket sokan az IKV nyereségérdekeltségével hozták összefüggésbe, s rebesztettek valamit több tízmilliós nagyságrendű vállalati költségekkel is, amelyhez az önkormányzatnak semmi köze.

Az IKV 1985-ig nonprofit cégeként működött, az akkor kidolgozott szisztema szerint a vállalat eredményorientáltá vált. Tavaly például ez közel 50 millió forintot tett ki, s egyéb banki betéteink után mintegy 20 millió forint kamatot vehettünk fel. Ez egy 8 százalékos körüli mutató, ami nem sok, ha más cégek osztalékaival hasonlítom össze. 1989-től, a Németh-kormány óta napirenden van az IKV átalakítása: az önkormányzatban is többen foglalkoznak ezzel, tudom, de a tervet nekem még nem mutatták meg. Az önkormányzatnak itt azt kell világosan látnia, hogy ez az ő saját vállalata. Engem például a testület akkor vált le, amikor csak akar.

Bizonyosnak látszik, az IKV újabb 54 milliót kap a városból.

Ez az 54 millió az a pénz, amelyet az MSZMP vett el a Tisza-parti párháza. A kormánytól az IKV csupán visszakapja, az összeg már régóta itt van a városban, de csak most utalja át nekünk az önkormányzat.

A testület intenzíven foglalkozik a vállalattal. A teljes megőrzéstől a működési területe szűkítésén át a megszüntetésig sokféle nézet jelen van.

Azt hiszem, az IKV tapasztalt

MIRE ELÉG A LAKBÉR?

IKV-könyveléstechnika

A nem lakás célú ingatlanok bérleti díjainak tervezett felemelése nagy hatású bombának bizonyult, felrobbanása óta puszkaporos a levegő városunkban. Sokan, főként természetesen a bérlők, legelőször is a vállalat könyvelésébe szerettek volna beleslátani – mekkora haszonnal dolgozik, hová lesz a pénz, mi történik a bérleti díjemelésből befolyó tízmilliókkal. E kérdésekről Tóth Dezső, a vállalat igazgatója adott felvilágosítást.

Az IKV kiindulópontja nem lehet más, csakis az, amit számára a felügyelő bizottság meghatározott: a többletbevétel, mintegy 60 millió forintot, a lakások felújítására kell fordítani.

Ez egy politikai direktíva – a végrehajtás a gazdaságban történik. Szinte lehetetlennek tűnik, hogy ne lennének kibúvók – mennyire követhető nyomom a pénz útja?

Könyveléstechnikai képtelenség a pénzt máshová irányítani, az csakis a lakásfelújítási alapba mehet, máshová nem.

Belenézhetünk a könyvelésbe?

Tavaly 220 millió forint a nem lakás célú ingatlanok bérleti díjaiból, 200 millió pedig lakbérékből folyt be a kasszámba. Ehhez jött közel százmillió forint állami támogatás, így az IKV valamivel 500 millió forint feletti összegből gazdálkodott. Üzemeltetésre 160 milliót, karbantartásra 150 milliót költöttünk. A költségek – mintegy 200 millió forint – csak házfelújításokra fordítható.

A díjmelekedéseket sokan az IKV nyereségérdekeltségével hozták összefüggésbe, s rebesztettek valamit több tízmilliós nagyságrendű vállalati költségekkel is, amelyhez az önkormányzatnak semmi köze.

Az IKV 1985-ig nonprofit cégeként működött, az akkor kidolgozott szisztema szerint a vállalat eredményorientáltá vált. Tavaly például ez közel 50 millió forintot tett ki, s egyéb banki betéteink után mintegy 20 millió forint kamatot vehettünk fel. Ez egy 8 százalékos körüli mutató, ami nem sok, ha más cégek osztalékaival hasonlítom össze. 1989-től, a Németh-kormány óta napirenden van az IKV átalakítása: az önkormányzatban is többen foglalkoznak ezzel, tudom, de a tervet nekem még nem mutatták meg. Az önkormányzatnak itt azt kell világosan látnia, hogy ez az ő saját vállalata. Engem például a testület akkor vált le, amikor csak akar.

Bizonyosnak látszik, az IKV újabb 54 milliót kap a városból.

Ez az 54 millió az a pénz, amelyet az MSZMP vett el a Tisza-parti párháza. A kormánytól az IKV csupán visszakapja, az összeg már régóta itt van a városban, de csak most utalja át nekünk az önkormányzat.

A testület intenzíven foglalkozik a vállalattal. A teljes megőrzéstől a működési területe szűkítésén át a megszüntetésig sokféle nézet jelen van.

Azt hiszem, az IKV tapasztalt

apparátusára mindenképpen szükség lesz. Okos dolog lenne például, ha a döntéshozókat és a végrehajtást ide helyeznék ki, a döntéshozatal pedig a testületben történne. Elképzelhetőnek tartom azt is, hogy az itteni kész apparátus beköltözzék a torony alá, bár nem vagyok meggyőződve, hogy ez a lépés hasznos lenne.

Arról mit gondol, hogy az IKV csak a lakásokkal foglalkozna, a földszintet: az üzleteket, stb., s a pincéket közvetlenül az önkormányzat adná bérbé?

Akkor fel kell állni az asztaltól s elmenni innen. Az alig néhány ezer nem lakás célú ingatlan 20 millió forinttal több pénzt hoz, mint a 20 ezer lakás együttvéve. A szociális bérlakások lakbérére az üzemeltetésre sem futja.

A lakások néhány százasa, vagy egy-két ezres tömörülésekben önfenn tartók is lehetnének, maguk intézve saját ügyeiket...

Igen, átalakulhatnak például betéti társaságokká, de ezek feltehetően csak addig maradnának együtt, amíg a hozzájuk tartozó lakások és üzletek bérleti díjait kell beszélni, az üzemeltetést kifizetni – mihelyt a felújításokra kerülne a sor, nincs kizárva, hogy bejelentենek feloszlásukat. Amíg az IKV egy darabban van, ha valahol lerepül a tető, beszakad a fődém, az önkormányzat utasítására a vállalatnak el kell végeznie a munkát, nincs apelláta.

Vagy elvégezeti valakivel, az építőipari szövetkezettel például. Ezt megtehetné az önkormányzat is.

Való igaz, a munkák háromnegyed részét külsősökkel végeztetjük. Vagyonkezelő szerverre (szervekre: sok kicsi „IKV”-ra) mégis szükség van. Az IKV kikapcsolása után a tulajdonos önkormányzatnak viselnie kell az ezzel járó felelősséget is, nemcsak hasznait húzni. Igazi megoldást a vállalat átalakítása jelentene: a 900 fős ingatlankezelő háromnegyed részét (karbantartás, stb.) piacosi formában, önelszámoló egységekkel, amelyeket később eladhatnánk, s ekként privatizálhatnánk; a fennmaradó negyedrészt pedig az el nem adott lakásállomány nagyságához igazított apparátussal vagyonkezelővé alakítani.

Ó. J.

Új rektor a SZOTE élén

„A SZOTE 1991. április 29-i megtartott küldöttértekezletén megjelent 286 küldött közül 206 dr. Fráter Lorándot javasolta a SZOTE rektorának. A másik rektorjelöltre, dr. Karácsonyi Sándorra leadott szavazatok száma 68.

Mintegy esztendői igénybevéve megújult a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem egész benső felépítése, intézményének struktúrája, illetve már ennek az új rendnek megfelelően most megtörtént vezetőknek megválasztása is. A folyamat tavaly kezdődött, amikor oktatók kis csoportja megalapította azt a fórumot, amely rövidesen a külföldi reform-elképzelések gyűjtőhelyévé vált. Ennek a fórumnak az Egyetem akkori szakszervezeti titkára dr. Fráter Loránd adott helyet és egyben ő ösztönözte, irányította az új egyetemi modell leírását. Ebbe a munkába kapcsolódtak be a hallgatók részéről néhányan Schindler Árpád, a Hallgatói Tanács elnöke vezetésével. A tavaly nyáron elkezdődött ún. kerék-asztal

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem tegnapi rektorválasztó küldöttértekezlete szünetében az alábbi tájékoztatást nyújtották át a sajtó és a tömegkommunikáció megjelent képviselői számára. Az írásos anyag szövegét változtatás nélkül közöljük.

tárgyalások az új egyetem-konceptió kimunkálása irányába tettek erőfeszítéseket. Itt már egymás mellett ültek az oktatók, hallgatók, professzorok, dolgozók és az egyetemi vezetés képviselői. Hosszú és sok buktatóval nehezített út vezetett ezeztől a

tárgyalásoktól, amelynek egy jelentős állomása volt a tavaly decemberében összeülő küldött-közzgyűlés, mint az egyetem legfőbb törvényhozó fóruma. Az előkészítés fontos állomása volt az idén januárban történt miniszteri látogatás, ahol dr. Surján László

áttekintette és jóváhagyta a megtett változásokat, egyben tájékozódott a várható további lépésekről. Lényeges mozzanat volt Egyetemünk megújulásában a Tanári Testület közelmúltbeli megalakulása, dr. Telegdy Gyula akadémikus elnökletével. A szükség rehabilitáció megőrzésével áprilisban dr. Fráter Loránd megkapta a professzori címet, ezzel lehetővé vált a rektorjelöltség számára is. A legutóbbi hetek már szoros időrendi forgatókönyv alapján teltek, mígnem elérkeztünk a mai naphoz. A jelölést vállaló két professzor több fórumon találkozott egyetemünk tanáraival, oktatóival, hallgatóival és dolgozóival, amely alkalmakkor eszmét cseréltek, vitatkoztak. A mögöttünk lévő esztendő felhalmozott tapasztalata elegendő lehet az előttünk álló nagy feladat végrehajtására, a SZOTE újszervezésére, oktatókutatató-gyógyító munkájának megújítására. Ennek a folyamatnak vezetését bízták rá a mai küldöttközgyűlés dr. Fráter Loránd rektor úrra.”

Nagy László felvétele a gyülekezés perceit örökítette meg